

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

לפני כבוד השופטת אילנית אימבר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמת מיאדה סלימאן ת"ז 201260742

1 נוכחים

2 מטעם המאשימה: עו"ד צאלה פרייברג

3 מטעם הנאשמת: בעצמה וע"י ב"כ עו"ד ג'ומאנה ח'ורי

4 קצינת המבחן הגב' אמל סלמאן

5

6

7 גזר דין

8

9 מבוא

10 1. נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה ביצוע עבירות של תקיפת קטין בידי אחראי (ריבוי
11 מקרים)- עבירה לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין, התשנ"ז-1977 (להלן: "חוק
12 העונשין"), תקיפת קטין בידי אחראי הגורמת חבלה של ממש (2 מקרים)- עבירה לפי סעיף
13 368ב(א) סיפא לחוק העונשין, תקיפת בן זוג (ריבוי מקרים)- עבירה לפי סעיפים 379 ו- 382(ב)(1)
14 לחוק העונשין, תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש (מקרה אחד)- עבירה לפי סעיפים 380 ו-
15 382(ב)(1) לחוק העונשין.

16
17 2. בטרם הועבר התיק לבית המשפט הקהילתי, הודתה הנאשמת בביצוע העבירות המיוחסות לה
18 בכתב האישום המתוקן ביום 26.3.2018 והורשעה בביצוען.

19
20 3. ביום 22.11.18, לאחר שהוגש בעניינה תסקיר התאמה מטעם שירות המבחן ובהסכמת הצדדים,
21 הועבר עניינה של הנאשמת לבית המשפט הקהילתי, ומאז ההליך מתנהל ברצף במסגרת זו.

22
23 תסקירי שירות המבחן

24 4. בטרם אפרט את כברת הדרך שעברה הנאשמת כפי שפרט שירות המבחן בתסקיריו הרבים,
25 אקדיש פסקה זו לנסיבות חייה של הנאשמת דן כפי שעלו מהם. בפנינו אם לשני ילדים קטינים,
26 בעת ביצוע העבירות בתה הייתה לקראת גיל 8 ולאחר לידת בנה. הנאשמת נהלה קשר זוגי
27 מורכב, רווי לחצים, כעסים ותסכולים, בו ספגה יחס מפחית ערך ומדכא כלפיה, חוותה רמיסה
28 כישלון ופגיעות, והכל לצד מעורבות יתר ממשפחתו של בן זוגה ממנו התגרשה במהלך משפטה.
29 מציאות זו טלטלה את עולמה והשליכה רבות על תפקודה ומצבה הרגשי. לדבריה, טרם מעצרה

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

חוותה החמרה במצבה הנפשי לאחר לידת בנה נוכח ריבוי משימות, תחושת לחץ, עומס והצפה רגשית בצל יחסו של גרושה כלפיה שממנו לא זכתה לתמיכה.

5. בבחינת ההליך השיקומי שעברה הנאשמת, שירות המבחן סקר את ההליך שעברה הנאשמת במהלך 17 חודשים במסגרת בית המשפט הקהילתי, וציין כי בטרם שולבה בו, היא פנתה לקבלת עזרה והערכה מגורמי טיפול. הנאשמת עברה בדיקת מסוגלות הורית ממנה עולה כי לנאשמת מסוגלות הורית תקינה; וכן, הערכה פסיכיאטרית שהצביעה כי סבלה ממשבר קיומי, תחושת בדידות, תשישות נפשית ופיזית וקושי בוויסות עצמי. משבר שנבע מדיכאון אחרי לידה ומהמורכבות שחוותה במערכת הזוגית שניהלה.

6. מחודש פברואר 2018, הנאשמת השתלבה בטיפול פרטני ביחידה לטיפול באלומות בשירותי הרווחה ריינה ובקבוצה טיפולית סגורה המיועדת לאימהות אשר נועדה לסייע בשיפור התפקוד ההורי ובחיזוק היכולת לוויסות רגשי. לגבי תפקודה נמסר כי הנאשמת משתפת פעולה באופן חיובי, מביעה יכולת חשיבה וחשיפה ומקפידה על נוכחות רציפה. תוך כדי שהנאשמת פועלת לשיקומה היא נכנסה להליך בבית המשפט הקהילתי.

7. בהמשך ובשלב מתקדם יותר, החל מחודש מרץ 2019 ועד לינואר 2020, הנאשמת השתלבה בתכנית "נתיבים להורות". התכנית כללה מתן הדרכה הורית והמשך טיפול דיאדי. הדיווחים בעניינה העידו כי הנאשמת ביטאה מוכנות ומוטיבציה להיתרם מהתכניות הטיפוליות, ורצון בקבלת כלים שיסייעו לה בעתיד. הנאשמת שיתפה פעולה באופן מלא וחיובי, התמידה בהגעה למפגשים, גילתה מחויבות לקשר הטיפולי, העלתה תכנים אישיים, שתפה בחוויות מהעבר ובתכנים עמם מתמודדת מול הילדים. התרשמות העו"ס המטפלת היא כי ילדיה נמצאים בתוך משפחה מכילה, אוהבת, מעריכה אשר יודעת להפגין חיבה ולפרגן בעת הצורך.

8. בהתאם להתנהלותה של הנאשמת בתכניות הטיפול שצוינו עד כה, גם התנהלותה, לאורך ההליך, מול שירות המבחן הייתה חיובית ומשמעותית. הנאשמת עמדה בקשר טיפולי רציף עם שירות המבחן ומלבד שיחות טלפוניות עמם, היא ביצעה שעות טיפול רבות – לאורך 17 חודשים הגיעה ל- 24 מפגשי אבחון בשירות המבחן, כשכל מפגש ארך שעה וחצי. כמו כן, את שעות ההשבה לקהילה (פעילות התנדבותית ייחודית לנאשמי בית המשפט הקהילתי טרם גזירת דינם) ביצעה כנדרש ממנה, במסגרת בית ספר בכפר ריינה שם העבירה הפעלה חברתית לא פורמלית לילדים.

9. עוד נמסר כי ככל שהנאשמת התקדמה בתכנית הטיפול היא עיבדה יותר את המשבר שחוותה בזוגיות והצליחה לערוך התבוננות עמוקה ולהתייחס בכנות ובפתיחות לכשלים בתפקודה ההורי.

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 53845-12-17 ישראל נ' סלימאן(עציר)

10. בהתייחס לביצוע העבירות, שירות המבחן התרשם כי הנאשמת לקחה אחריות אקטיבית סביב התנהלותה, ולאורך התהליך הביעה תחושות צער וחרטה כנה סביב ביצוען. כמו כן, הצליחה להבין את הבעייתיות בהתנהלותה ואת חלקה בקונפליקט הזוגי, תלות היתר בבעלה, בקשייה להיפרד ממנו ובוויסות רגשותיה ובהכלת מצבים רגשיים מורכבים עד כדי התנהגות פוגענית ואלימה כלפי בתה וגרושה.

11. במישור התעסוקתי, לנאשמת תואר ראשון בחינוך מיוחד ושפה ערבית. היא עבדה באופן חלקי וכמורה מחליפה עד לביצוע העבירות דנן. מאז ביצוע העבירות, משרד החינוך השעה אותה מתפקידה, והיא נותרה מובטלת לאורך תקופה.

12. במסגרת ההליך, הנאשמת עבדה במשרה חלקית בתכנית "ניצנים" בבתי ספר, העבירה שיעורי עזר פרטיים, והדריכה בקייטנה שהופעלה במהלך חודש יולי 2019. שירות המבחן התרשם כי העבודה מול מערכת החינוך על אף חלקיות המשרה, תרמה לנאשמת בשיפור הדימוי העצמי, בתחושת הערכה והמסוגלות. בפניו, הביעה שאיפות לעסוק בתפקיד הוראה, אך משדרת פתיחות לאפשרויות העסקה נוספות לצורך ביסוס מעמדה. פתיחות זו לדעת שירות המבחן מצביעה על השינוי שהתחולל בה בעקבות הטיפול ורצונה לשפר ולקדם את מצבה למען ילדיה ולמענה. כעת, הנאשמת נמצאת לקראת סיום לימודיה בתחום רישום וציור במכללה בנצרת.

13. שירות המבחן קבע כי נשקפת מסוכנות נמוכה מהנאשמת. גורמי הסיכוי לשיקום עולים על גורמי הסיכון, והם השיפור המשמעותי במצבה הרגשי והתפקודי של הנאשמת המתבטא ביציבות הנפשית, שיתוף פעולה חיובי עם גורמי הטיפול, התקדמות טיפולית, מודעות ותובנה כלפי עצמה וכלפי כישלונה ההתנהגותי, יכולתה לחשוף תכנים ברמה רגשית וכן יכולת להתמודד עם הקשיים בדרך בונה. כל זאת הצליחה הנאשמת לשלב לצד תעסוקה קבועה. שירות המבחן ציין כי גורמי הסיכון הקיימים הם חסמיה הרגשיים של הנאשמת – דימוי עצמי והערכה עצמית נמוכה, וכן הקושי של הנאשמת להתמודד במצבי חוסר אונים.

14. לאור האמור, שירות המבחן המליץ לבטל את הרשעתה בדין ולהטיל עליה צו מבחן למשך שנה. שירות המבחן נימק המלצתו בכך שההרשעה מהווה מחסום להמשך תהליך התפתחותה האישית, המשפחתי והתעסוקתי. ובביטולה תשפר הנאשמת את מעמדה החברתי והדבר ישליך לטובה על תפקידה ההורי ויכולת המסוגלות ההורית שלה.

טיעוני הצדדים לעונש

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

15. **ב"כ המאשימה** עתרה בהגיונותה לרף ענישה החורג לקולה ממתחם הענישה. במסגרת טיעוניה, עתרה להותרת ההרשעה על כנה תוך הטלת צו מבחן ומאסר על תנאי. עמדת המאשימה המתונה הוצגה לאור ההליך השיקומי המוצלח שעברה הנאשמת בבית המשפט הקהילתי. בטיעוניה, ב"כ המאשימה טענה כי על פי אמות המידה המשפטיות, עניינה של הנאשמת אינו נכנס לגדר תנאי הלכת תמר כתב. דהיינו, העבירות שבוצעו על ידי הנאשמת הינן עבירות אלימות במשפחה, להן המחוקק והפסיקה ייחסו חומרה יתרה שאינה מאפשרת את ביטול ההרשעה.
16. נוסף על כך, לעמדתה ותוך הפנייה לפסיקה, לא הוכח כי ההרשעה תגרום לנאשמת לנזק קונקרטי. טענות לגבי פגיעה דימוי העצמי וכן בעתיד המקצועי עד לכדי שלילת רישיון תיאורטית אינן מאפשרות את ביטול ההרשעה, הרי למעסיק שיקול הדעת בהעסקת עובד בין שורותיו, וכך גם במשרד החינוך. כמו כן, ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשמת הביעה פתיחות לאפשרויות העסקה אחרות, מלבד הוראה, כאמור בתסקיר שירות המבחן. לדידה, הרשעה היא חלק מקבלת האחריות גם בין כתלי בית המשפט הקהילתי והיא מהווה את האיזון הנכון במקרה הנוכחי ואינה פוגעת בעתיד הנאשמת.
17. **ב"כ הנאשמת** עתרה לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן ולבטל את הרשעת הנאשמת בדין. לדידה, המקרה דנן הינו חריג ומתאים לתנאי הלכת כתב. דהיינו, העבירות שבוצעו הן אכן עבירות אלימות במשפחה אך ברף הנמוך באופן שלא הצריכו מתן טיפול רפואי, ובעת ביצוען הנאשמת הייתה בדיכאון אחרי לידה שלא טופל. באותה העת ניהלה מערכת יחסים קשה ומורכבת עם בעלה לשעבר. לדבריה, לאחר ששוחררה הנאשמת ממעצר, הגרוש, המתלונן השיב לנאשמת את ילדיהם המשותפים לרבות הקטינה נפגעת העבירה.
18. אשר לסיכויי השיקום והדרישה לנזק קונקרטי, טענה כי בשנים האחרונות בתי המשפט התייחסו להוכחת הנזק הקונקרטי באופן שאינו דווקני והראו גמישות במיוחד כאשר עסקין בנאשם בתחילת דרכו והפנתה לפסיקה.
19. עוד טענה באת כוחה כי הנאשמת בעלת תואר ראשון ועבדה כמורה מחליפה. הנאשמת כעת מצויה בצומת דרכים קשה, היא מפרנסת 2 ילדים, ובשלב זה של חייה היא נעדרת כל פריבילגיה ללמוד תחום חדש. לדבריה, הנאשמת פנתה ללשכת התעסוקה ונאמר לה לפעול להסרת הרישום הפלילי ולשוב כאשר גיליונה הפלילי נקי מהרשעה. לטענתה, הדבר מלמד כי הקושי שבהרשעה ילווה אותה גם בתחומי עיסוק אחרים. אמנם כיום, היא עובדת במועצה המקומית ריינה אך לא במסגרת השכלתה ויכולותיה האקדמאיות ושאפתה לעבוד עם ילדים.
20. מעבר לאמור, עתרה למתן משקל מוגבר לשיקולי שיקום בהתאם להלכת כתב, ומתן משקל למשמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשמת אשר מגיעה מסביבה שמרנית אשר

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

מתייחסת בביקורתיות ושליטיות לאישה, אם חד הורית המסתבכת בפלילים וזקוקה לכבודה ופרנסתה ולו למען ילדיה.

21. הנאשמת בדבריה לבית המשפט מעבר למכתבה המרגש ציינה בדבריה :

"בהתחלה כשאמרו לי שאני מורשעת אני בכלל לא הבנתי את המילה ואת המשמעות. אחר כך הסבירו לי את ההרשעה. בקשתי מלשכת התעסוקה לעבוד במשהו אחר ונאמר לי שם. אני אמא לשני ילדים, אני לא יכולה לחכות למזונות שלהם, זה לא מזיז לי כלום. אני רוצה להעניק לילדים שלי ולעבוד ולפרנס אותם. עברתי תהליך ארוך וטיפול. אני יודעת היום לבקש טיפול ועזרה. היה לי קשה לקבל את זה וקשה לפגוע בהם, עשיתי את זה ובכיתי המון אחר כך ותפסתי את הראש. כששירותי הרווחה אמרו לי שיש משהו לא בסדר בהתנהגות הזאת בקשו ממני לתת חוות דעת מומחים ושאלתי אותם למה אני עשיתי את זה? חשבתי שאני משתגעת. אני אוהבת אנשים ואני אוהבת ילדים והם אוהבים אותי גם. אני רוצה לעבוד, אני יכולה לבקש עבודה בתור מורה או במשרדים ממשלתיים אבל הם לא יתנו לי את זה בכלל, אבל הייתי במצב נפשי קשה עם דיכאון אחרי לידה ועם התעללות פסיכולוגית. ספגתי וצברתי וזה יצא בצורה כל כך רעה. אני רוצה להתחיל בכל הכח להתחיל לעבוד, אני רוצה לשלב את הילדים שלי בחוגים, ללמד אותם ולגדל אותם. אני רוצה להיות דמות, אני לא רוצה שהבת שלי תזכור מה קרה לאמא ושאמא מפלצת. אני רוצה שהיא תהיה חזקה ושתלמד ממני ממה שקרה לי ומה שנתן לי הטיפול. אני תמיד אומרת לה שתהיה חזקה, יחס עם אנשים זה לא תמיד יהיה טוב, הקשיים עם האחרים ואיך לבנות את היחס עם האחרים זה הכוח שלנו. אני מבקשת אי הרשעה כדי לחיות".

דיון והכרעה

22. המחלוקת העיקרית הניטשת בין הצדדים היא בשאלת ביטול הרשעת הנאשמת בדין. הצדדים הגיעו לכלל מסקנה כי יש לסטות לקולה באופן משמעותי ממתחם הענישה ועל כן לאור העדר מחלוקת בנושא זה, לא אדון במתחמי הענישה אלא בשאלת הותרת ההרשעה או ביטולה. על כן נשאלת השאלה האם התקיימו במקרה שבפנינו נסיבות המצדיקות להקל עם הנאשמת עד כדי ביטול הרשעתה בדין.

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

23. הכלל מצוי בסעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ"), הוא כי מי שנמצא אשם בביצוע עבירה פלילית, יורשע בדין. החריג לכלל ההרשעה מופיע בסעיף 192 לחסד"פ, ומאפשר לבית המשפט, שהרשיע נאשם, לבטל את הרשעתו בטרם גזר את דינו ולהטיל עליו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור.

חריג זה שמור למקרים יוצאי דופן, בהם שוכנע בית המשפט כי הפגיעה הקשה שתגרם לנאשם בעטייה של ההרשעה, אינה שקולה לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב (ראו: ע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד (נ3), 682, 1996; ר"ע 432/85 גדעון רומנו נ' מדינת ישראל (21.8.1985)).

24. ההלכה המנחה בסוגיית ביטול ההרשעה נקבעה על ידי השופט דורנר בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 337 1997 (להלן: "הלכת כתב"), באופן הבא:

"... ענישתו של נאשם היא אינדיווידואלית, ובית-המשפט בוחן עניינו של כל נאשם ונאשם ואינו קובע את עונשו אך על-פי מהות העבירה. ואולם, מהותה של העבירה, הצורך בהרתעת הרבים, ובעבירות שקורבן אינו הפרט אלא הציבור כולו אף הוקעת מעשי העבירה – בצירוף מדיניות ענישה אחידה ככל האפשר על יסוד שיקולים אלה – כל אלה משמשים כגורמים העלולים לגבור אף על שיקומו של הנאשם.

הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל."

[ההדגשה אינה במקור]

25. כאמור, הלכת כתב קבעה שני תנאים מצטברים לשם ביטול הרשעה בדין: האחד – על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם; האחר – סוג העבירה בנסיבותיה מאפשר להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים. הפסיקה קבעה כי כדי לעמוד בתנאי הראשון על הנאשם להצביע על פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, אותה יש לבסס בראיות, ועל פי רוב מחייבת אותו לשכנע את בית המשפט כי סיכויי התעסוקה העתידיים שלו ייפגעו באופן ממשי (ראו: רע"פ 1097/18 בצלאל נ' מדינת ישראל (18.04.2018); רע"פ 5261/18 דוידוף נ' מדינת ישראל (12.7.2018); עפ"ג (מרכז) 44406-12-11 שואהנה נ' מדינת ישראל (16.2.2012)).

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

26. נוסף על כך, פורטו בהלכת כתב מפי כב' השופט לוין, קווים מנחים במענה לשאלה אם יש להימנע מהרשעת הנאשם לצורך הבטחת שיקומו, והם:

"האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; האם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם".

מן הכלל אל הפרט

27. לאחר מקרא כתב האישום בו פורטו בהרחבה העבירות החמורות, על בית המשפט לבחון באם מתקיימות נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן המצדיקות את ביטול ההרשעה. ככל שכתב האישום מצביע על חומרה יתרה כך על הליך השיקום להיות משמעותי, ייחודי ויוצא דופן בתוצאותיו.

סוג העבירה ונסיבותיה

28. העבירות בהן הודתה הנאשמת כאמור חמורות מאד הן. הנאשמת נקטה באלימות כלפי בתה הקטינה, כבת 8 עליה היתה אמורה להגן מכל משמר, וכלפי גרושה, במספר הזדמנויות – הראשונה בתחילת שנת 2017, ולאחר מכן בין החודשים אוקטובר ועד דצמבר 2017. כמו כן, אין מחלוקת כי העבירות אשר בוצעו, יש בהן לפגוע בערכים מוגנים של שמירה על התא המשפחתי, שלמות הגוף והביטחון האישי.

יפים לענייננו דברי הש' הנדל בע"פ 9633/16 פלוני נ' מדינת ישראל (17.04.2018):

"אלימות בתוך התא המשפחתי הינה מן התופעות החברתיות המכוערות ביותר, ובפרט כאשר היא מופנית כלפי קטינים... ככלל, על החברה להוקיע ולגנות מעשים שכאלו ולתרום את

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

תרומתה לעקירת התופעה ולהגנה על בניה ובנותיה, כאשר הגורם

שאמור למלא תפקיד זה, הוא ההורה, נמנע מלעשות כן".

29. על ערך התא המשפחתי חובה להגן בכל דרך וביתר שאת. במקרה עסקינן נשאלת השאלה מהי הדרך הראויה לעשות כן? – באפיק ההרתעה לצד הרשעה והשתת מאסר מותנה (אשר כאמור על אף חומרת העבירות עתרו במשותף לחריגה לקולה ממתחם הענישה הראוי) או שמא באימוץ אפיק טיפול אינטנסיבי – פיקוחי תחת עינו של בית המשפט הקהילתי ללא כל צורך בהרשעה לאור סיכוי נמוך עד אפסי להישנות העברות ולצורך שימור ההצלחה כאינטרס ציבורי נפרד ועצמאי?

30. על מנת לדייק את עניינה של הנאשמת יש ליתן את הדעת למספר סיבות ונימוקים ביניהם מצבה הנפשי של הנאשמת בעת ביצוע העבירות. הנאשמת לקתה בדיכאון אחרי לידה שנבע ממשבר קיומי בו הייתה נתונה (ראו: עמ' 2 לתסקיר התאמה לבית משפט קהילתי מיום 19.11.18; עמ' 3 לתסקיר עומק מיום 14.2.19). מצבה הנפשי אובחן בהערכה פסיכיאטרית, עליו הצדדים לא חלקו. חיזוק למצבה הנפשי ניתן למצוא בדברי גרושה לשירות המבחן כי "מצבה הרגשי משתנה באופן פתאומי וללא סיבה" (ראו: עמ' 3 לתסקיר מעצר מיום 8.5.18). חיזוק נוסף לכך שמדובר במעשי אלימות על רקע מצבה הנפשי, מצוי בבדיקת המסוגלות ההורית שעברה כשתוצאתה מראה כי לה מסוגלות הורית תקינה. זאת ועוד, עד ללידת בנה השני לא יוחסו לה עבירות אלימות כלפי בתה או כלפי אדם אחר.

31. נוכח מצבה הנפשי של הנאשמת בעת ביצוע העבירות, זהות הקורבנות, וספונטניות המעשים, סבורני כי על אף ריבוי מעשי האלימות מהווים הם במקרה דנן, אירוע אחד לפי מבחן הקשר ההדוק שנקבע בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014).

32. אם כן, בקליפת אגוז, עומדת לדין נאשמת צעירה, ללא עבר פלילי, משכילה, בעלת מסוגלות הורית תקינה, ומסוכנות נמוכה אשר נהלה מערכת יחסים מורכבת וקשה, לקתה בדיכאון אחרי לידת בנה ובצעה את העבירות דנן על ציר זמן קצוב עד לקבלת סיוע ועזרה.

פגיעת ההרשעה בסיכויי הנאשמת לשיקום

33. הנאשמת עברה הליך שיקום ארוך ומשמעותי במסגרת בית המשפט הקהילתי, במהלכו גילתה עקביות והתמדה משך 25 דיונים, 20 תסקירים, שעות טיפול רבות, שעות השבה והשתלבות באירועים קהילתיים כחלק אינהרנטי מיצירת קבוצת שווים של נאשמים בהליך

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

טיפולי. היא צלחה כל שלב ביד רמה, הצליחה להשתלב בתכנית ניצנים בבית ספר בכפר ריינה
במשרה חלקית, סיימה הליך גירושין מבעלה כאשר שני ילדיה נותרו במשמורתה המלאה,
והצליחה ליצור עבורם בית חם ואוהב.

34. נכונותה של הנאשמת לשקם את חייה ובכך גם את חיי ילדיה, רצונה ופועלה בטוויית רשת
ביטחון כלכלית עבורם לצד הגשמתה העצמית במישור המקצועי, ראויה להערכה. הנאשמת
הוכיחה את עצמה לאורך כל ההליך ובשל כך, התנאים המגבילים בעניינה הוסרו ככל
שהצליחה בתהליך השיקומי. כמו כן, צו עיכוב יציאה מן הארץ בוטל למשך חודש ימים על
מנת לאפשר לה לצאת את גבולות הארץ לצד משפחתה. (פרוטוקול מיום 2.10.18; פרוטוקול
מיום 3.7.19).

35. לא בכדי שיבחה ב"כ המאשימה את הישגיה ביום 18.12.19 במסגרת פרוטוקול הדיון במילים
אלו:

**"מיאדה היא דוגמא למשתתפת שיודעת להשתמש במה שנתן לה בית
המשפט הקהילתי. לא היה משהו אחד שהציעו לה והיא לא השתתפה
וקבלה באהבה. אני שמחה בשבילה."**

36. כאן המקום להדגיש כי ללא התגייסות המאשימה לאחר שזוהו צרכיה והוערכו נתוניה של
הנאשמת במסגרת ההליך בבית המשפט הקהילתי - ספק אם הייתה צולחת את ההליך
השיקומי והגעה להישגים מרשימים. מאחר ולא ינטרס הציבורי פנים רבות, המאשימה
השכילה להתאים את האינטרס הציבורי הן לנאשמת והן לקורבן העבירה. הנאשמת הסתייעה
בהליכי בית המשפט הקהילתי, ובכך הוגשמו בחפיפה יעדים שאינם פשוטים עת ראתה
המאשימה לנגד עיניה את הצורך בהגנה על התא המשפחתי שהינו חלק בלתי נפרד משיקומה
של הנאשמת. על כך נאמר בת"פ (מחוזי-חיפה) 12-06-52907 מדינת ישראל נ' חוג'יראת:

**"נזכיר כי בסופו של יום, מטרת הענישה שבהליך הפלילי אינה ענישה
לשם ענישה. המטרה היא לצמצם עבריינות ולהגן על שלום הציבור. ואם
בסופו של יום יוביל ההליך הטיפולי להוצאת הנאשם ממסלול עברייני
והחזרתו למסלול נורמטיבי, כי אז השיג ההליך המשפטי את מטרתו"**

37. הפרקליטה ברגישות ובנחישות תוך גיוס שותפיה לדרך הביאה להצלת תא משפחתי אשר
היה על סף קריסה והשיבה לנאשמת את סיכוייה לחיים תקינים, בהליך מכבד, רציני
ואינטנסיבי אשר כל תוצריו מאותתים לטוב לבוא. נראה כי במקרה עסקינן מידת החסד
והרחמים נשזרו זה בזה לצד מידת הדין.

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

38. הותרת ההרשעה על כנה תפגע פגיעה קשה בתעסוקת הנאשמת. הנאשמת אישה צעירה ומשכילה – מורה במקצועה, אינטליגנטית, בעלת יכולת ביטוי עצמי גבוהה וכישורי חיים גבוהים. סמוך לביצוע העבירות הנאשמת החלה דרכה במשרד החינוך כמורה מחליפה, ועם מעצרה הושעתה מתפקידה. כיום עובדת במועצה המקומית בכפר ריינה במסגרת תכנית "ניצנים", במשרה חלקית שאינה הוראה מן המניין.

39. משרה זו כעת בסיכון כפי שעולה מטיעוני באת כוח הנאשמת. המועצה המקומית מגלה עניין ברישום הפלילי של הנאשמת וככל הנראה משרתה אינה מובטחת. זאת ועוד, ההרשעה, נכון להיום, פוגעת ביכולתה למצוא עבודה בתחומים נוספים, היות שבלשכת התעסוקה נאמר לנאשמת לשוב כשהרשעתה תבוטל. כמו כן, בכוחה של ההרשעה למנוע את העסקתה כמורה במשרד החינוך וכן בתפקידים אחרים בשירות המדינה (ראו: סעיף 46 לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959; חוזר מנהל האגף הבכיר לכוח-אדם בהוראה התשס"ג 2002/2003; תקנון שירות עובדי הוראה, מורה בבית ספר על יסודי- סעיף 6.5 הפסקת עבודה).

40. נתונים אלו, יחד עם מכלול נסיבות התיק, מלמדים כי בהותרת ההרשעה על כנה, הנאשמת, אם חד הורית, שילדיה הקטינים סמוכים על שולחנה, עלולה למצוא עצמה, לאחר ההליך השיקומי המשמעותי שעשתה בבית המשפט הקהילתי, עומדת מול שוקת שבורה בכל הנוגע לאפשרויות העסקה שיאפשרו את רווחת ילדיה לאורך זמן.

יפים לעניין זה דברי השו' לוי' בע"פ 2210/94 פלוני נ' מדינת ישראל (16.8.1994):

**"בנסיבות כפי שנוצרו, כאשר המערער הפך לאזרח
חיובי שבכוחו לתרום לחברה שהוא נמנה עליה
מכשרונו ומיומנותו, אין ספק בדבר שקיומה של
הרשעה הרשומה לחובתו סוגרת לפניו דלתות רבות
ומונעת בעדו מלהשתלב בצורה מלאה במערכת החיים
והעבודה במדינה".**

41. הנאשמת מצויה בקרב על חייה – על עתידה ועתיד ילדיה. הרשעה בדין אינה רק פוגעת בתעסוקתה אלא גם בדימוי העצמי שלה, עקב אות הקין הנלווה לנאשמת המסתבכת בפלילים בסביבה שמרנית (עיינו: ע"פ 8690/15 מדינת ישראל נ' פלוני (6.6.2016)).

וכן נקבע בתפ"ח 14-09-64179 כי:

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

"הסטיגמה ואות הקלון החברתי מהווה חלק בלתי נפרד מהשלכות ההליך הפלילי עוד משחר ההיסטוריה. על כן יש להביא בחשבון במסגרת מכלול השיקולים, כי תוצאות הסטיגמה הדבקה באדם עקב עצם ניהול ההליך הפלילי, מלוות אותו אחרי שריצה את העונש שנגזר עליו, לעיתים גם למשך כל חייו, ועלול להוות מכשול של ממש בפני חזרה מלאה לחברה נורמטיבית"

42. הלכה למעשה הנאשמת הורשעה דה יורו לפני למעלה משנתיים ימים ואת ההליך השיקומי ביצעה לצד הרשעתה. יש לייצר אבחנה בין אותם מקרים בהם עותרים הצדדים לצו מבחן טרם מיצוי ההליך הטיפולי אל מול הצלחה מתמשכת. הצלחת הטיפול על פי רוב הינו עתידי ונבואי ועל כן לטעמי די בשנתיים ומחצה של הרשעה עד לגזירת הדין כחלק בלתי נפרד מהליך השיקום הייחודי בבית המשפט הקהילתי כדי להיווכח כי ההצלחה למעשה הושגה וכעת מבוקש לשמרה תחת לוי מקצועי של אנשי הטיפול.

האינטרס של קורבן העבירה בהרשעה הנאשמת

43. התרשמתי כי מעשיה של הנאשמת ייסרו את נפשה לאורך ההליך כולו. בממשקים שונים, הביעה תחושות אשם כבד, חרטה, כאב, אכזבה עצמית וייסורי מצפון (ראו: עמ' 3 לתסקיר עומק מיום 14.2.19). את בקשתה למעבר לשלב 3 בתכנית חתמה במילים אלו:

"מבקשת סליחה מכל הלב, סליחה על התנהגות לא מקובלת, סליחה שלא הייתי רגועה והוצאתי כעס על הבת שלי, סליחה לבת שלי, היא הייתה תמיד מתוקה ומדהימה ואני פגעתי בה, סליחה שלא שמתי לב שאני כלום בלעדיה."

44. החרטה שהביעה לא הסתכמה במילים לבדן. הנאשמת עברה הליך שיקום הוליסטי שאפשר את חזרת בתה אל חיקה במשמורת מלאה.

45. נוכחתי ושוכנעתי כי הקטינה חיה כיום בבית אוהב, מכיל ומחבק לצד אמה ואחיה הקטן. לצד האמור, עומד לנגד עיני האינטרס של הקטינה ואחיה גם בפן הכלכלי. הותרת הרשעת הנאשמת על כנה תשפיע על רווחתם באופן ישיר, עת שניהם סמוכים על שולחנה של הנאשמת.

46. לא נעלם מעיני, כי בענייננו קורבן עבירה נוסף – בעלה לשעבר של הנאשמת בעת ביצוע העבירות שלמים במסגרת ההליך הטיפולי בבית משפט קהילתי הפך לגרושה. כאמור, השנים

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

נהלו מערכת יחסים מורכבת וקשה שאף היוותה כטריגר למשבר הנפשי שחוותה הנאשמת
כמפורט לעיל. אף כיום גרושה ממשיך להעמיד את הנאשמת בפני אתגרים שונים (ראו:
תסקיר מיום 11.9.2019). יחד עם זאת, בטוחני כי עומדת לנגד עיניו טובת הילדים המשותפים
שהולידה הזוגיות בינו לבין הנאשמת, ולראייה לא חלק על ההחלטה להותיר את הילדים
בחיקה במשמורת מלאה. (ראו: עמ' 3 לתסקיר מעצר מיום 8.5.18; תסקיר עומק מיום
14.2.19; טיעוני ההגנה לעונש).

בית משפט קהילתי:

47. לא ניתן לסיים את גזר הדין ללא התייחסות למודל בית המשפט הקהילתי. מודל זה פותח
והוטמע בשנים האחרונות לצד ההליכים הפליליים הקיימים בבתי משפט השלום בישראל
מתוך הבנה שקיימים מקרים בהם ניתן וראוי לסייע לנאשמים להשתקם באפיק שיתופי,
טיפול בצל סמכות בית המשפט.

48. הנאשמים עוברים בדיקת התאמה על ידי שירות המבחן, המאשימה והסנגוריה וזאת על מנת
למקסם את הצלחת התהליך לאור המשאבים הרבים המושקעים בו. עקרונות העבודה
כוללים דיונים תכופים, עבודה שיתופית לרבות עם גורמי חוץ, תוכנית טיפולית מותאמת
אישית, עבודה המבוססת על ידע ומידע מקצועי מכלל התחומים ושיתוף התושבים והקהילה
מתוך ראייה כי בסופו של יום כל נאשם ונאשמת ישובו לקהילה בה הם מתגוררים.

49. וראה לעניין זה בהרחבה: "בתי המשפט הקהילתיים בישראל" ד"ר דניאלה בייניש ועוה"ד
עדי בלוטנר (הסנגור 272, עמוד 4) שם בעמוד 10:

**"אינטרס הציבור כפי שהוא בא לידי ביטוי במודל של בתי המשפט
הקהילתיים עיקרו במניעת רצידיזם ובהשקעת כלל המאמצים
הנדרשים תוך חשיבה יצירתית "מחוץ לקופסא" ודיאלוג מתמיד
בין השחקנים בהליך לצורך פתרון הבעיות המובילות לפשיעה".**

50. ובעניינה של הנאשמת: בית המשפט הקהילתי העניק לה הזדמנות טיפולית שיקומית תוך
חבירת הגורמים כולם בכל שלב משלבי השיקום. כאן המקום להודות לקצינת המבחן
המסורה הגברת אמל סלמאן אשר עמדה לצידה ותיווכה בינה לבין הטיפול בקהילה והנחתה
אותה לאורכו של התהליך, עוה"ד חורי ג'ומאנה אשר האמינה בה וסייעה לה לאורך כל הדרך
כבאת כוחה. לבאת כח המאשימה, עוה"ד צאלה פרייברג אשר ראשית העניקה לה את
ההזדמנות לערוך שינוי בחייה ולאחר מכן תמכה ועודדה אותה עת התקדמה בתהליך, לרכות

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 53845-12-17 ישראל נ' סלימאן(עציר)

עו"ד זוהר אקרמן אליה ולעו"ס עידו גור ארי אשר היו שם עבודה וסייעו לחבר ולגשר בין הגורמים השונים ולכל מטפליה בקהילה באשר הם. אחרונה חביבה הינה אמה של הנאשמת אשר לא פספסה אף לא דיון אחד והתייצבה לימינה של בתה למן תחילתו של התהליך בתמיכה ובאהבה בלתי מתפשרת.

סוף דבר:

51. מבלי להתעלם אף לא לרגע מחומרת העבירות המיוחסות לנאשמת, עת כשלה היא לא רק כאזרחית מן המניין אלא כאם לילדים קטינים, בחנתי את תפקודה לאורך ציר זמן משמעותי בזווית רחבה ובעדשה צלולה.

52. בראי האמור לעיל, ולאחר שנתתי דעתי לעמדות השונות לרבות המלצת שירות המבחן, עברה הנקי, נסיבות ביצוע העבירות, חלוף הזמן מביצוע העבירות, שיקומה המשמעותי, מצבם של הקטינים היום, מסוכנותה הנמוכה, הגעתי לכלל מסקנה כי הפגיעה בנאשמת בהותרת ההרשעה על כנה אינה שקולה לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב.

53. את הנעשה אין להשיב אך את המעוות ניתן לתקן וכך עשתה הנאשמת ללא לאות ובהתמדה צעד צעד עד להשלמת דרך השיקום. על כן, לאור האמור בבחינת מכלול השיקולים בתיק דנן, ושלא כתקדים, הנני מורה על ביטול הרשעת הנאשמת בדיון בהתאם לסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי, וגזירת עליה צו מבחן בהסכמתה למשך 18 חודשים מהיום.

הבהרתי לנאשמת משמעות הפקעת צו המבחן, וגזירת דינה מחדש לרבות הרשעתה במידה ולא תעמוד בו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום ד' סיוון תש"פ, 27/05/2020 במעמד הנוכחים.

אילנית אימבר, שופטת

בית משפט השלום בנצרת

27 מאי 2020

תפ"ק 17-12-53845 ישראל נ' סלימאן(עציר)

קצינת המבחן: המון דברים מרגשים נאמרו. נכון שמיאדה עברה תהליך טיפולי משמעותי. מהתחלה היא ממש ידעה לשתף פעולה ומהתחלה חשפה ונגעה בתכנים אישיים. אכן עברה מערכת יחסים מורכבת. בתחילת הקשר היה לה צורך לשתף ולהוציא את הקשיים וכששיתפה והכלנו את הקשיים זה אפשר לה פניות לגבי התפקוד ההורי שלה. בהמשך השתלבה בטיפול נתיבים להורות וגם הילדה הצטרפה בהמשך וקיבלה כלים. אני מעריכה שהיא עברה תהליך נכון ואני מאמינה ביכולותיה שהיא תמשיך ותדע לפנות אלינו.

ב"כ המאשימה: אין ספק שהנאשמת סיפור הצלחה, היא דוגמה לכל המשתתפים. גם איך שהיא מחזיקה עצמה זה אחרת מאשר בהתחלה. מתרגשת מכל התהליך שעברה וזה מראה שאפשר לשנות דרכים ולהגיע למקומות גבוהים. בהצלחה רבה.

ב"כ הנאשמת: התיק של מיאדה הוא לא עוד תיק במשרד. הוא מגלם סיפור אנושי ממדרגה ראשונה. המשרד לקח אותו באופן אישי ולכן כשנפתח ביהמ"ש הקהילתי זה היה גלגל הצלה עבור מיאדה והיא השכילה להשתמש בכל הכלים שניתנו לה ועשתה הליך מאוד מרשים וכיום עומדת כאן אישה חזקה, אמא שהצליחה ללכד סביבה את ילדיה, ואני מאחלת לה המון הצלחה בהמשך הדרך. אני מאמינה באוד מה שעשתה.

הוקלד על ידי קמילה סדיכוב